

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej A., so sídlom v B., v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. J., proti povinnému **J.**, bývajúcemu v Š., **pre vymoženie 1.394,73 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1 Er 18/2013, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 22. marca 2013 sp. zn. 6 CoE 42/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala dňa 14. decembra 2011 súdnemu exekútorovi JUDr. R. návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1.394,73 Eur s príslušenstvom. Povinnosť povinného zaplatiť túto sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri R., so sídlom v B. z 22. septembra 2011 sp. zn. I.. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Stará Ľubovňa o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením z 21. januára 2013 č.k. 1 Er 18/2013-65 uvedenú žiadosť súdneho exekútora zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že právna predchodkyňa oprávnenej (P.) a povinný uzavreli úverovú zmluvu, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Dospel k záveru, že na daný prípad treba preto aplikovať Exekučný poriadok, ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len

„zákon č. 244/2002 Z.z.“). Súčasťou úverovej zmluvy bola rozhodcovská doložka, ktorá je ale neplatná, lebo nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná, splývala vo formulárovej zmluve s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami, spotrebiteľ mohol úverovú zmluvu ako celok buď odmietnuť alebo podrobiť sa zmluvným podmienkam vopred naformulovaným dodávateľom bez toho, aby mal možnosť náležitým spôsobom posúdiť obsah rozhodcovskej doložky a jej právne dôsledky. Táto doložka vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy aj z toho dôvodu, že spotrebiteľovi sa v jej dôsledku odoprela ochrana poskytovaná ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Dodávateľom vopred naformulovaná rozhodcovská doložka totiž určovala, že pre prípad sporu dodávateľa a spotrebiteľa je na konanie príslušný len vyššie označený rozhodcovský súd. Súd prvého stupňa k tomu poznamenal, že doložka s takýmito dôsledkami je považovaná za neprípustnú (nekalú) aj v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý z tohto dôvodu nie je vykonateľný exekučný titul. Súd prvého stupňa vzhľadom na to žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove uznesením z 22. marca 2013 sp. zn. 6 CoE 42/2013 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Stotožnil sa s názorom prvostupňového súdu, že úverovú zmluvu treba považovať za spotrebiteľskú, v nej obsiahnutú rozhodcovskú doložku za nedohodnutú individuálne a nekalú (spôsobujúcu v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech povinného). Poukázal na to, že vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritéria požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (*Rozsudok Súdneho dvora európskej únie C-243/08 Pannon*). Zmluvná podmienka sa nepovažuje za individuálne uzavretú, ak bola naformulovaná vopred a nie je možné meniť jej obsah, čo je aj daný prípad. Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie súdu

prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Poukázala na to, že je neprijateľné, aby súd poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pretože nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, hoci podľa zákona bol potrebný a taktiež boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Exekučný súd podľa názoru dovolateľky nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu na základe ktorej bol vydaný. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci „res iudicata“. Ďalej poukázala na to, že ak by si exekučný súd uzurpoval právomoc v rámci exekučného konania vstupovať do už ukončeného nachádzacieho konania, prestala by mať zmysel úprava možnosti domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Konaním súdu jej bolo odňaté právo domáhať sa svojho práva na uspokojenie svojej pohľadávky v exekučnom konaní, pretože súd vyslovil bez zákonného dôvodu právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vydané v súlade so zákonom za nevykonateľné. Namietala, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice 93/13 EHS nie je správny. Dovolateľka ďalej tvrdila, že konanie súdu je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej sa súd dopustil tým, že jej neumožnil podať kvalifikované odvolanie proti uzneseniu prvostupňového súdu v dôsledku nedostatočného odôvodnenia jeho rozhodnutia a odvolací súd sa nezaoberal odvolacími dôvodmi oprávnenej, ktoré v podanom odvolaní uviedla. Poznamenala, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Povinný vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť jej dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 35/2013, zo 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 224/2012, 27. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 237/2012, 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Cdo 66/2013, 25. júna 2013 sp. zn. 4 ECdo 18/2013, 30. septembra 2013 sp. zn. 4 ECdo 215/2013, 27. februára 2013 sp. zn. 5 Cdo 25/2013, 24. októbra 2013 sp. zn. 5 ECdo 4/2013, 9. októbra 2013 sp. zn. 6 Cdo 4/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že :

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (por. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O.s.p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnená ale podala návrh na vykonanie exekúcie).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej neodopiera právo na výkon rozhodnutia.

Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávnenej). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K týmto záverom dospel najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námietke oprávnenej, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti

nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Prípustnosť dovolania v tejto veci nie je možné odvodzovať od ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. (ako sa dovolateľka domnieva), pretože podľa uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu krajského súdu, nie proti rozsudku a teda nie je možné v danej veci aplikovať ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2014

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová